

گزارش شرکت در چهل و یکمین همایش بین‌المللی انجمن آموزش پزشکی اروپا (AMEE 2014)

سارا مرتاض هجری، رقیه گندمکار*، عظیم میرزازاده، ماندانا شیرازی، هومان حسین‌نژاد، محمد جلیلی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / آبان ۱۳۹۳؛ ۱۴(۸): ۷۴۸ تا ۷۵۰

پیشینه و اهمیت همایش

انجمن آموزش پزشکی اروپا (The Association for Medical Education in Europe) یا AMEE در سال ۱۹۷۲ در کپنهاگ به عنوان شاخه اروپایی فدراسیون جهانی آموزش پزشکی بنا نهاده شد؛ اما به زودی فعالیت‌های خود را در سطح بین‌المللی گسترش داد و امروزه به عنوان یک سازمان معتبر جهانی در زمینه آموزش پزشکی شناخته می‌شود و بیش از ۹۰ کشور در آن عضو هستند. این انجمن از طریق برگزاری همایش‌های سالانه، انتشار مجله، انتشار گایدلاین، برگزاری کارگاه‌ها و کورس‌های آموزشی و وبینارها برای ارتقای کیفیت آموزش علوم پزشکی و توسعه پژوهش‌های مرتبط تلاش می‌کند.

کنفرانس AMEE که به صورت سالانه در یکی از شهرهای اروپایی برگزار می‌شود، هم اکنون به عنوان یکی از مهم‌ترین محافل علمی برای ملاقات و تبادل ایده‌ها و تجربیات دست‌اندرکاران آموزش علوم پزشکی شناخته شده است. در این کنفرانس استادان دانشگاه، متخصصان آموزش، پژوهشگران، مدیران و دانشجویان حوزه علوم پزشکی به ارائه فعالیت‌های کاری خود در طیف وسیعی از حیطه‌های آموزش پزشکی مانند برنامه‌ریزی، ارزشیابی، یادگیری الکترونیک، روش‌های تدریس می‌پردازند. علاوه بر این، با شرکت در کارگاه‌ها، سمپوزیوم‌ها، دوره‌های آموزشی و جلسات مختلف ارائه سخنرانی و پوستر از نظرات متخصصان و تجربیات یکدیگر استفاده می‌کنند.

برنامه‌های چهل و یکمین همایش AMEE

چهل و یکمین همایش AMEE با شرکت بیش از سه هزار و پانصد شرکت‌کننده از کشورهای مختلف جهان برگزار شد. به روال سال‌های قبل، دو روز اول یعنی روزهای شنبه و یکشنبه ۳۰ و ۳۱ ماه اوت به کارگاه‌های قبل از کنفرانس (Pre Conference Workshop) اختصاص داشت. مجموعاً در دو نوبت صبح و عصر ۳۲ عنوان کارگاه برگزار شد که

* نویسنده مسؤؤل: دکتر رقیه گندمکار، دانشجوی دکتری تخصصی، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. rgandomkar@razi.tums.ac.ir
دکتر سارا مرتاض هجری، دانشجوی دکتری تخصصی، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. sa_mortazehjri@razi.tums.ac.ir؛ دکتر عظیم میرزازاده (دانشیار)، گروه داخلی، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. mirzazad@tums.ac.ir؛ دکتر ماندانا شیرازی (استادیار)، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. mshirazi@sina.tums.ac.ir؛ دکتر هومان حسین‌نژاد (استادیار)، گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. hoseinnajed@tums.ac.ir؛ دکتر محمد جلیلی (دانشیار)، گروه طب اورژانس، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. mjalili@sina.tums.ac.ir
تاریخ دریافت مقاله: ۹۳/۷/۱۵، تاریخ اصلاحیه: ۹۳/۸/۳، تاریخ پذیرش: ۹۳/۸/۵

هر شرکت‌کننده می‌توانست حداکثر در ۴ کارگاه نیم روزه یا ۲ کارگاه یک روزه شرکت کند. عصر روز یکشنبه مراسم رسمی همایش با حضور ترویدی روبرت (پرزیدنت AMEE)، فابریزیو کانسورتی (رییس کمیته اجرایی کنگره در ایتالیا) و پروفیسور رونالد هاردن در سالن gold plenary مرکز همایش‌های شهر میلان (MICO) آغاز شد. ابتدا ریچارد هورتون (سردبیر لانسیت) و سپس لورنس شرمان به ارائه سخنرانی‌های جذاب خود پرداختند. سپس مراسم اهدای جوایز توسط پروفیسور پونزر از دانشگاه کارولینسکا برگزار شد که یکی از سه فرد دریافت‌کننده جایزه جان نورسینی (پرزیدنت FAIMER) بود. قابل ذکر است که جایزه آموزش پزشکی هر دو سال یکبار به افراد برجسته رشته آموزش پزشکی توسط دانشگاه کارولینسکا اهدا می‌گردد. مراسم با پذیرایی شام به پایان رسید و همایش از صبح روز دوشنبه رسماً آغاز به کار کرد.

نکته جالب توجه همایش AMEE این است که در هر جلسه دو ساعته، حدوداً ۲۵ برنامه اعم از سمپوزیوم، ارائه شفاهی، کارگاه، پوستر، پوستر الکترونیک و گزارش پژوهش به صورت موازی برگزار می‌شود و امکان انتخاب طیف متنوعی از موضوعات بر اساس سطح توانمندی افراد و علاقه و زمینه کاری آنها وجود دارد. همچنین استفاده از تکنولوژی در سال‌های اخیر رنگ و بوی دیگری به همایش داده است که در سه قسمت آشکارتر است: پخش آنلاین همایش استفاده از سمپوزیوم‌های اصلی را برای کسانی که نتوانسته‌اند در همایش حضور پیدا کنند، امکان‌پذیر می‌سازد. پوستر الکترونیک از طریق اسکرین لمسی با قابلیت نمایش شکل‌ها، جداول و حتی فیلم، ارائه مقالات را جذاب و تعاملی می‌نماید و در نهایت، شرکت‌کنندگان می‌توانند با نصب اپلیکیشن همایش بر روی تلفن همراه، تبلت یا لپ‌تاپ خود به نقشه شهر و محل کنگره دسترسی داشته باشند، برای استفاده از برنامه‌های متنوع همایش به نحو مؤثری برنامه‌ریزی نمایند و نکات مرتبط با هر یک از جلسات را ثبت کنند که با توجه به وسعت محل برگزاری و تنوع برنامه‌ها بسیار مفید است. در مجموع، جلسات از کیفیت بالایی برخوردار بودند. جلسه plenary که روز دوم همایش برگزار شد و به اهمیت فضای فیزیکی و طراحی آن در آموزش پزشکی اختصاص داشت مورد استقبال شرکت‌کنندگان قرار گرفت. نکته جالب توجه در این plenary، علاوه بر جذابیت محتوایی، رایه آن توسط دو نفر، لورنس شرمن و جونز نوردکوئیست بود که تعامل و هماهنگی بسیار خوبی بین آن‌دو در زمان رایه وجود داشت.

حضور دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

اطلاعات رسمی و دقیقی از میزان شرکت دانشگاه‌های علوم پزشکی کشورمان در این همایش در دست نیست. نویسندگان این گزارش در طی مدت حضور خود در همایش با دانشجویان و اعضای هیأت‌علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، شهید بهشتی، کرمان و جهرم برخورد کردند که در این میان حضور چند دانشجو از دانشگاه جهرم که برای چندمین بار در همایش AMEE شرکت می‌کردند قابل توجه بود. در زمینه ارائه مقالات نیز بر اساس اطلاعات موجود در کتابچه خلاصه مقالات همایش ۱۸ مقاله از کشور ایران پذیرش شده بود که ۴ مقاله به صورت ارائه شفاهی و مابقی به صورت پوستر و پوستر الکترونیک بود.

همچنین، با توجه به این که دانشگاه علوم پزشکی تهران از ابتدای سال جاری به عنوان یکی از مراکز همکار موسسه آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد (BEME collaboration) برگزیده شد و تفاهم‌نامه همکاری بین‌المللی میان ریاست دانشگاه و دبیر کل AMEE به امضا رسید، از نمایندگان دانشگاه برای شرکت در جلسات رسمی BEME که مقرر بود طی همایش AMEE برگزار شود، دعوت به عمل آمد. اهم جلسات سه نشست رسمی بود.

- نشست اعضای مراکز همکار (BEME International Collaboration Center) یا BICC صبح روز یکشنبه با حضور آنتونیو وازکارنرو، مادلنا پاتریشیو و ایوان اشتنرت و نمایندگان دانشگاه‌های همکار برگزار شد. پس از معارفه اولیه، برگزارکنندگان در رابطه با ساختار تشکیلاتی BEME توضیحاتی ارائه دادند و به بیان فرایند جذب BICC‌های جدید و وظایف محوله آنها پرداختند.
- جلسه کاری نمایندگان در کمیته ادیتوریال (BREC) عصر همان روز تشکیل شد. در این جلسه هر یک از اعضا به گزارش فعالیت‌های مرکز خود پرداختند. در ادامه جلسه، چندین مورد در خصوص نحوه ثبت عنوان، داوری پروتکل، چکلیست داوری که نیازمند بحث و تصمیم‌گیری بود، مطرح شد و هر یک از اعضا به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند و در نهایت با رأی‌گیری و اتخاذ تصمیم درباره هر یک از آنها جلسه خاتمه یافت.
- جلسه بورد BEME نیز عصر روز سه‌شنبه ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۶:۳۰ با حضور نمایندگان دانشگاه‌های عضو تشکیل شد.

در کنار شرکت در جلسات مربوط به BEME، تیم اعزامی دانشگاه علوم پزشکی تهران در جلسات متنوع همایش نیز شرکت کردند. به منظور استفاده حداکثری از فرصت‌های موجود در همایش و با توجه به برگزاری جلسات موازی، طبق جداول و برنامه‌های ارائه شده، برنامه‌ریزی قبلی و هماهنگی بین اعضای تیم صورت گرفت تا حتی‌المقدور افراد جلسات یکسان شرکت نکنند بلکه بعد از اتمام جلسات، تجربیات خود را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. علاوه بر جلسات رسمی، تیم اعزامی با متخصصان آموزش پزشکی در حوزه‌های مختلف به منظور تبادل تجربیات ملاقات داشتند. هم‌زمان با شرکت تیم اعزامی، دانشگاه علوم پزشکی تهران برای سومین بار اقدام به بخش آنلاین کنفرانس برای افرادی که امکان حضور در کنفرانس را نداشتند نمود.

پیشنهادها

در مجموع حضور دانشگاه علوم پزشکی تهران در همایش امسال AMEE قابل توجه بود. لزوم توجه به مستندسازی فرایندهای انجام شده و همچنین تلاش برای ارائه آنها در مجامع بین‌المللی فرصت خوبی برای به اشتراک گذاشتن تجارب به دست آمده در اختیار دست‌اندرکاران می‌گذارد و همچنین، مجالی برای بحث، نقد و ارزشیابی برنامه‌های اجرا شده یا در دست اجرا ایجاد می‌کند. پیشنهاد می‌شود برای شرکت در کنگره سال بعد که در شهر گلاسکو برگزار می‌شود، اطلاع‌رسانی به هنگام و گسترده توسط مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه‌ها و دفاتر توسعه به اعضای هیأت‌علمی و دانشجویان صورت گیرد تا شاهد حضور افراد بیشتری از کشور ایران در این همایش جهانی باشیم. علاوه بر این، با توجه به هزینه بالای شرکت در همایش، شایسته است حمایت‌های بیشتری از طرف دانشگاه‌های علوم پزشکی از افراد علاقمند به شرکت در همایش، به ویژه دانشجویان انجام شود.